

folyásos embereket keresgélnem, hogy előléptessenek». — «Meg kell találnom hivatásomat, hisz olyan korban vagyok, hogy ismerem a különböző életpályák hasznát». — «De hát van-e igazában hivatás? A véletlen tesz bennünket ezé vagy azzá!»

Biz' ezek a dőlgozatok nagyon sivár képet nyújtanak azoknak a 15—16 éves fiúknak a lelkéről. Vajjon kit terhel a felelősség azért, hogy ezek a gyermekek egyáltalán nem ismerik az erkölcsi ideálokat, amelyek követése az egyén életét igazán hasznossá és nemessé teszi?

Kelemen Ignác.

*

Az idegen nyelvi oktatás. Félix Hémon a *Revue Universitaire* 1907. 8. füzetében *L'enseignement secondaire dans l'Afrique française* című cikkében azt fejtegeti, hogy az afrikai francia gyarmatoknak középfokú oktatását olyan irányban kell reformálni, hogy az oktatásnak általános szelleme francia legyen, a tantervnek részletei azonban jobban alkalmazkodjanak a sajátos helyi körülményekhez. — E. Mérimée, a toulouse-i egyetem tanára, védelmébe veszi az olasz és spanyol nyelvet némelyekkel szemben, akik az angol és német nyelvnek a francia középiskolákban elfoglalt kiváltságos helyzetét még kedvezőbbé akarnák tenni a déli nyelvek rovására. A jelenlegi állapot szerint — így panaszkodik Mérimée — nemcsak hogy tizenhat tankerület közül kilencben egyáltalán nem tanítják a déli nyelveket, hanem rendkívül tökéletlen és fogyatékos módon van szervezve az olasz és spanyol nyelvi oktatás a hét délfranciaországi tankerületben is, pedig ezeknek a vidékeknek közvetlen érdekük volna e nyelveknek ismerete. A községi középiskolákról nem is szólva, igen sok az olyan állami középiskola, melyben egyetlen olasz vagy spanyol tanszék sincsen, ámbár a szülők és tanulók nagyon óhajtják; ellenben egy középiskola sincs, ahol gyakran két, sőt némelykor három angol és német tanszék ne volna.

*

Montaigne pædagogiai rendszere. Ezen a címen érdekes kivonatot közöl L. Dugas a *Revue Pédagogique* februári számában sajtó alatt levő művéből. (De l'Éducation négative et de l'Éducation intégrale.) Montaigne nagyon keveset írt a nevelésről és mégis rendszeres képet adott felfogásáról. Eszméi összefüggők, rendszeresen kapcsolódnak egymásba, ellenmondásba nem jutnak egymással. Csak az a tudás értékes, amely felvilágosodottabbakká tesz bennünket, értelmünket gyarapítja, erkölcsiségünket javítja. A nevelés főcélja tehát a lélek művelése, az értelem fejlesztése, nem ismeretek felhalmozása. Értelmes, nemes embereket kell nevelnünk, nem mások szava után